gemeente Terschelling

Memo

Aan	:	**College van Burgemeester en Wethouders**
Datum	:	**1 juli 2025**
Afzender	:	**Programmamanagement Mobiliteit**
Onderwerp	:	**Verkenning invoering parkeergelden voor autoverkeer naar Terschelling**
Bijlage(n)	:	**1**

1. Aanleiding

De gemeente Terschelling ziet zich geconfronteerd met stijgende druk op de openbare ruimte, met name tijdens het toeristisch hoogseizoen. Tegelijkertijd bestaat er behoefte aan het structureel versterken van de gemeentelijke inkomsten. Voorliggende memo beoogt een verkenning te geven van de mogelijkheden en financiële potentie van het invoeren van parkeergelden voor voertuigen die per veerdienst naar Terschelling reizen. Hierbij is het bestaande parkeerbeleid op Texel als referentie genomen, aangezien daar met succes een kenteken- en tariefsysteem is ingevoerd dat zowel toeristische sturing als financiële opbrengsten oplevert.

2. Autoverkeer naar Terschelling

Op basis van de “Marktanalyse Friese Waddeneilanden” (december 2023, uitgevoerd door Ecorys in opdracht van het Ministerie van IenW en de Provincie Fryslân) blijkt dat in 2022 in totaal 57.790 voertuigen per veerdienst Harlingen–Terschelling zijn vervoerd. Ter vergelijking: in 2019, vóór de coronapandemie, vervoerde rederij Doeksen circa 48.432 voertuigen, waarvan het merendeel (ca. 34.805) toeristisch was van aard. De overige 13.627 voertuigen betroffen voertuigen van bewoners van het eiland (bron: Marktanalyse Friese Waddeneilanden, 2023). Uitgaande van een beperkte jaarlijkse toename en fluctuaties als gevolg van seizoeninvloeden, wordt in deze verkenning gerekend met een **bandbreedte van 50.000 tot 65.000 voertuigen per jaar** die Terschelling per veerdienst bereiken.

BNG
28.50.08.285
Burg.v. Heusdenweg 10A
8881 EB West-Terschelling
Postbus 14
8880 AA West-Terschelling
telefoon: 0562-446244
telefax: 0562-446299
www. terschelling.nl

gemeente Terschelling

3. Referentiemodel: Parkeerbeleid Texel

Texel hanteert sinds enkele jaren een geïntegreerd digitaal parkeersysteem op basis van kentekenregistratie. Dit systeem maakt het mogelijk om op een laagdrempelige en controleerbare manier parkeergelden te innen. De gehanteerde tarieven (bron: Gemeente Texel, www.texel.nl en VVV Texel) zijn als volgt:

- €5,00 per uur (kort parkeren)
- €20,00 per dagkaart
- €30,00 weekkaart
- €40,00 jaarkaart (alleen Texelaars)

Voor deze analyse is gerekend met een vast **dagtarief van €20,00**, zoals dit gangbaar is voor toeristen die langer dan enkele uren op het

eiland verblijven. De gemiddelde verblijfsduur van autogebruikers wordt voor deze berekening gesteld op **drie tot vijf dagen**.

Het Texelse model kenmerkt zich door gebruiksgemak, digitale handhaving en ruime acceptatie onder bezoekers, mede dankzij heldere communicatie en vrije toegang voor bewoners.

4. Scenarioanalyse potentiële parkeergelden
Om een reëel beeld te geven van de mogelijke opbrengsten uit parkeergelden op Terschelling, is een scenarioanalyse uitgevoerd. Deze gaat uit van een inschatting van het aantal voertuigen dat jaarlijks het eiland bereikt, de betalingsbereidheid onder deze groep, en de gemiddelde verblijfsduur waarvoor parkeergeld verschuldigd zou zijn. Ter referentie is het dagtarief van Texel gehanteerd (€20 per voertuig per dag).

De analyse is opgebouwd uit drie kernscenario's (conservatief, gemiddeld en optimistisch) en wordt aangevuld met een minimumberekening en een maximumscenario om de volledige bandbreedte in kaart te brengen.

4.1 Kernparameters
Voor de berekening zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Parameter	Waarde	Toelichting
Aantal voertuigen per jaar	50.000 – 65.000	Gebaseerd op marktanalyses (2019–2023)
Betalingsgraad	70 %	Realistisch inschatting, cf. Texelse praktijk
Gem. verblijfsduur (dagen)	3 - 5	Gemiddelde overdag- en meerdaags bezoek
Dagtarief parkeren	€ 20	Afgeleid van Texel-tarieven (bron: texel.nl)

4.2 Scenario 1 – Conservatief
In dit scenario wordt uitgegaan van het laagste volume aan voertuigen en een standaard betalingsgraad van 70%. De gemiddelde verblijfsduur bedraagt twee dagen.

- Aantal voertuigen: 50.000
- Betalende voertuigen: 70% → 35.000
- Gem. verblijfsduur: 3 dagen
- Dagtarief: €20
  Totale opbrengst: 35.000 × 3 × €20 = € 2.100.000 per jaar

Deze variant is relevant in het geval van teruglopend toerisme of beperkte naleving van het parkeersysteem.

4.3 Scenario 2 – Gemiddeld
Dit scenario wordt beschouwd als het meest waarschijnlijke, op basis van actuele vervoersdata (2022–2023) en inschattingen van verblijfsgedrag.

- Aantal voertuigen: 58.000
- Betalende voertuigen: 70% → 40.600

- Gem. verblijfsduur: 4 dagen
  Totale opbrengst: 40.600 × 4 × €20 = € 3.248.000 per jaar

Hierbij wordt aangenomen dat het merendeel van de toeristen minimaal twee dagen op het eiland verblijft en het parkeersysteem voldoende effectief wordt ingevoerd.

4.4 Scenario 3 – Optimistisch

Het optimistisch scenario gaat uit van een verder stijgend toerisme en een maximale benutting van het parkeersysteem.

- Aantal voertuigen: 65.000
- Betalende voertuigen: 70% → 45.500
- Gem. verblijfsduur: 5 dagen
  Totale opbrengst: 45.500 × 5 × €20 = € 4.550.000 per jaar

Bij dit scenario speelt ook mee dat het systeem goed ingeburgerd raakt, mogelijk digitaal gekoppeld wordt aan de veerboeking, en dat bezoekers bereid zijn te betalen.

4.5 Bandbreedte-inschatting (min/max)

Om de uiterste marges te verkennen, is ook een minimum- en maximumscenario opgesteld:
Minimumvariant:

- 50.000 voertuigen × 30% betaling × 3 dagen × €20 = € 900.000 per jaar
  → Relevante ondergrens bij laag draagvlak en korte verblijven

Maximumvariant:

- 65.000 voertuigen × 90% betaling × 5 dagen × €20 = € 5.850.000 per jaar
  → Mogelijke bovengrens bij brede acceptatie en lang verblijf

4.6 Opbrengsten per jaar

Scenario	Aantal voertuigen	Betalingsgraad	Verblijfsduur	Totale opbrengst
Conservatief	50.000	70%	3 dagen	€ 2.100.000
Gemiddeld	58.000	70%	4 dagen	€ 3.248.000
Optimistisch	65.000	70%	5 dagen	€ 4.550.000
Minimumvariant	50.000	30%	3 dagen	€ 900.000
Maximumvariant	65.000	90%	5 dagen	€ 5.850.000

4.7 Conclusie

De scenarioanalyse laat zien dat bij een reële invoering van parkeergelden op basis van het Texelse model, de gemeente Terschelling mag rekenen op een structurele meeropbrengst van €2,1 tot €4,5 miljoen per jaar (exclusief eenmalige en jaarlijkse onderhoudskosten, zie bijlage 1). Deze opbrengst kan bijdragen aan het dekken van infrastructuurkosten, verduurzaming van mobiliteit en behoud van de leefkwaliteit op het eiland.

De bandbreedte benadrukt daarbij het belang van zorgvuldige invoering, goede communicatie en een effectief systeem voor inning en handhaving.

5. Beleidsmatige overwegingen

A. Sturing op mobiliteit
De invoering van parkeergelden stelt de gemeente in staat om niet alleen inkomsten te genereren, maar ook gedragssturing toe te passen. Door tarieven in te zetten als beleidsinstrument, kan druk op infrastructuur en natuur tijdens piekperiodes worden beperkt.

B. Sociale acceptatie en duidelijkheid
Net als op Texel kan gekozen worden voor een vrijstellingsbeleid voor eilandbewoners en eventueel voor zakelijke gebruikers of zorgvervoer. Hierdoor blijft de maatregel gericht op toeristisch verkeer.

C. Gebruik digitale systemen
Een kentekenherkenningssysteem biedt het voordeel van lage personele inzet en hoge betrouwbaarheid. Dit systeem is schaalbaar en sluit aan op bestaande infrastructuur (zoals de kentekenregistratie bij de veerhaven Harlingen).

D. Noodzaak tot heldere communicatie
Invoering vereist transparantie richting bezoekers, ondernemers en inwoners. Een voorlichtingscampagne en goede koppeling met de boeking van de overtocht zullen bijdragen aan acceptatie en naleving.

6. Résume

De invoering van parkeergelden voor voertuigen op Terschelling biedt een **realistisch meerjarig opbrengstpotentieel van €2,1 tot €4,5 miljoen per jaar (exclusief eenmalige en jaarlijkse onderhoudskosten, zie bijlage 1)**, met scenario's die bij bredere participatie aanzienlijk hoger kunnen uitvallen. Naast de financiële meerwaarde vormt het een beleidsmatig instrument om duurzaam verkeer en verblijf op het eiland te reguleren.

Aanbeveling:
Het college wordt geadviseerd om opdracht te geven tot een verdiepende haalbaarheidsstudie, waarin juridische kaders, systeeminrichting, uitvoeringskosten en invoeringsscenario's worden uitgewerkt. Hierbij kan ervaring worden meegenomen van collega-gemeenten op de Waddeneilanden.

Bronnen

- *Marktanalyse Friese Waddeneilanden*, Ecorys (in opdracht van IenW en Provincie Fryslân), december 2023
- *Bezoekersonderzoek Terschelling 2018–2019*, bureau Cuatro
- Gemeente Texel – parkeerbeleid en tarieven: www.texel.nl / www.krim.nl
- Officiële bekendmaking BLG-952291 – vervoer en verkeer Terschelling

Bijlage 1 – Mogelijke investeringskosten en jaarlijkse kosten betaald parkeren

Investeringskosten betaald parkeren Terschelling			
Kostenpost	**Volledig digitaal systeem (€)**	**Hybride systeem (digitaal + automaten) (€)**	**Toelichting**
Kentekenregistratie + softwarelicentie	50.000 – 100.000	50.000 – 100.000	Systeem voor kentekenherkenning en parkeerbeheer software
Koppeling aan veerdienst / apps	15.000 – 50.000	15.000 – 50.000	Integratie met boekingssystemen en mobiele apps
Betaalsysteem online	10.000 – 25.000	10.000 – 25.000	Platform voor online betalen en administratie
Parkeerautomaten (5–10 stuks)	—	25.000 – 70.000	Hardwarekosten + installatie parkeerautomaten
Fysieke plaatsing & elektra	—	10.000 – 30.000	Installatiekosten voor parkeerautomaten en stroomvoorziening
Bebording en markering	10.000 – 20.000	10.000 – 25.000	Bewegwijzering, informatieborden en wegmarkeringen
Cameratoezicht / kentekenscanners	25.000 – 50.000	25.000 – 50.000	Camerasystemen ter handhaving en controle
Communicatiecampagne + participatie	10.000 – 30.000	10.000 – 30.000	Informatievoorziening aan inwoners en toeristen
Juridische en projectvoorbereiding	20.000 – 40.000	20.000 – 40.000	Advies, vergunningen en voorbereidingskosten
Totaal eenmalig	**130.000 – 200.000**	**200.000 – 350.000**	

Jaarlijkse kosten betaald parkeren Terschelling			
Kostenpost	**Volledig digitaal systeem (€)**	**Hybride systeem (€)**	**Toelichting**
Systeemlicentie & softwareonderhoud	15.000 – 30.000	15.000 – 30.000	Voor parkeerbeheerplatform en kentekenherkenning
Onderhoud parkeerautomaten	—	5.000 – 10.000	Alleen bij fysieke automaten
Handhaving & administratie	40.000 – 80.000	50.000 – 100.000	Personeelskosten en afhandeling bezwaren
Communicatie & voorlichting	5.000 – 10.000	5.000 – 10.000	Informatieverstrekking aan gebruikers
Operationele overhead	5.000 – 10.000	5.000 – 10.000	Verzekering, afschrijving, klein onderhoud
Totaal jaarlijkse kosten	**65.000 – 140.000**	**75.000 – 160.000**	